

Mittauslaitelain edellyttämä muutostarve

Uusi mittauslaitelaki on tullut voimaan 1.7.2011 lukien.

- korvaa vakauslain (219/65)

Puutavarannittauksen kannalta olennainen 4 §:

- Jos muussa laissa on tästä laista poikkeavia säännöksiä mittauslaitteiden toiminnasta, mittausmenetelmistä ja mittaus tulosten luotettavuudesta, niitä sovelletaan tämän lain asemesta.
- Tätä lakia ei sovelleta energiapuun mittaamiseen.
- Tätä lakia sovelletaan kuitenkin aina 3 §:ssä tarkoitettuihin ei-automaattisiin vaakoihin.

- **ei-automaattisten** vaakojen osalta lain säännökset ovat joka tapauksessa sitovia

- suurin osa puunkorjuussa käytetyistä kuormainvaaioista voidaan tulkita automaattisiksi

Puutavarannittauslain kokonaisuudistus

Tausta:

- Uusi mittauslaitelaki edellyttää energiapuusta lailla säätämistä.
- Nykyinen puutavarannittauslaki sisältää menetelmä- ja laitekohtaisia säädöksiä, joiden on arvioitu vaikeuttavan uusien menetelmien markkinoille - Edellyttää lakiin rakenteellista muutosta

Työryhmän asettaminen

- Maa- ja metsätalousministeriö on asettama työryhmä valmistelelee puutavaran mittausta koskevan lainsäädännön uudistamista (voimaan 2013)
- työryhmän toimikausi – 28.2.2012. **Jatkettu 31.5.2012 saakka**
- Kokoonpano:
 - ylimetsänhoitaja Matti Heikurainen, MMM
 - toiminnanjohtaja Kari Palojärvi , SKAL
 - asiantuntija Anssi Kainulainen, MTK r.y.
 - vanhempi hallitussihteeri Maija Kaukonen, MMM
 - vanhempi tutkija Jari Lindblad, Metla
 - johtaja Timo Saarentaus Metsäliitto Osuuskunta
 - tutkija Timo Melkas, Metsäteho Oy

Täydennys:

- varatoimitusjohtaja Simo Jaakkola, Koneyrittäjien liitto
- mittausesimies Marko Jaakkola, Koskitukki Oy, Suomen Sahat ry:n edustaja
- tuotantojohtaja Sami Markkanen, Kotkan energia Oy, Energiateollisuus ry:n edustaja
- työehtosihteeri Harri Häkkinen, Puu- ja erityisalojen liitto

Kokonaisuudistus ...

Työryhmän tavoitteet

1. uudistaa ja nykyaikaistaa puutavaran mittauslainsäädäntö yhteensopivaksi mittauslaitelain kanssa
2. kytkeä energiapuun mittaus osaksi lakisääteistä puutavaran mittausta
3. säilyttää yksittäisen puutavaran myyjän heikomman osapuolen suoja
4. koordinoida Metsäntutkimuslaitoksessa tehtävää lainsäädännön valmistelua tukevaa puutavaran mittauksen kehitystyötä

Kokonaisuudistus ...

Tehtävä

- Uudistaa laki puutavaran mittaamisesta (364/1991) ottaen huomioon Puutavaranmittauksen neuvottelukunnan 29.11.2010 tekemät linjaukset.
- Uudistus toteutetaan valmistelemalla hallituksen esityksen muodossa ehdotus puutavaran mittausta koskeviksi lain tason säännöksiksi.

Hankkeessa on kuultava työ- ja elinkeinoministeriötä, Turvallisuus- ja kemikaalivirastoa, Metsäntutkimuslaitosta, Puutavaranmittauksen neuvottelukuntaa, Energiapuun mittaustoimikuntaa sekä tarpeen mukaan muita asiantuntijoita ja asianosaisia tahoja.

- **Alustavasti sovittu seminaarista 3.4.2012**
 - palaute etukäteen jaettavaan lakiluonnokseen

Metlan asiantuntijatyöryhmän tehtävä:

Jari Lindblad, Metla

Samuli Hujo, UPM-Kymmene Oyj

Simo Jaakkola, Koneyrittäjien liitto

Pauli Rintala, Keski-Suomen Metsänomistajien Liitto ry

Olof Thesslund, Osuuskunta Metsäliitto

Olli Äijälä, Metsätalouden kehittämiskeskus Tapio

1. Tehdä ehdotus mittausmenettelyistä, joilla energiapuun mittausta kytetään kytkemään saumattomasti muuhun puutavaran mittaukseen.
2. Ryhmitellä nykyiset puutavaranmittauslain mittaussuositukset ja sopimusperusteiset energiapuun mittausmenettelyt käytännön mittaustoiminnan kannalta tarkoituksenmukaisiksi mittaustaparyhmiksi, joille voidaan määrittää mittaustapakohtaiset tarkkuusvaatimukset ja muut laissa ja asetuksessa edellytettävät mittaustapakohtaiset vaatimukset.
3. Tehdä ehdotus mittaussuosituksen ajantasaistamisen valmistelusta.

Isoin auki oleva asia

Soveltamisala:

- tulisiko hake ja sahanpuru sisällyttää lakiin ja lisäksi ulottaa laki kaikkeen mittaukseen myös ensivaiheen jälkeen
 - tulisiko soveltamisala rajoittaa vain jalostamattoman puutavaran **esivaiheen** mittaukseen
- (ensivaiheen jälkeen voitaisiin sopia myös toisin; PMNK:n yhteinen näkemys v. 2010, mutta sen jälkeen näkemykset ovat hajonneet)

Perusteita laajalle soveltamisalalle:

- hakekaupassa pienten toimijoiden kaipaama tuki mittausmenettelyihin
- lain tarjoama lisäarvo markkinoiden toimivuudelle

Perusteita suppeammalle soveltamisalalle:

- rationaalinen toiminta yritysten välillä ensivaiheen jälkeen
- valvontaresurssin riittävyys

Auki olevia asioita

Mittaerien pois kuljettaminen

- tulisiko nykylain mukaisesti kuljetus sallia vain erikseen sovittaessa, vai onko poiskuljetusoikeus lain pääsääntö

Mittaustodistuksen hyväksyminen

- tulisiko mittaustodistus aina allekirjoittaa
- vai riittäisikö, että se on toimitettu osapuolelle

Hieman auki olevia asioita

Tiedoksisaantijat:

- tulisiko säilyttää lyhyet määräajat, jotta valituksia tulisi vähän
- tulisiko pidentää määräaikoja, jotta mittauksen jälkeen olisi mahdollisuus tosiasiallisesti neuvotella ja konsultoida
- tällä hetkellä pöydässä on 7 + 14 päivää (tiedoksisaanti ja toimenpidepyyntö) sekä reklamoinnin määrämutoistaminen

Sanktiot ja maksut

- virallinen mittaaja voi keskeyttää virheellisen tehdasmittauksen
- törkeissä tapauksissa lautakunta voi määrätä toimintakiellon
- toimitusmaksun jakoperusteet ja hinnoittelu vielä käsittelemättä (valtiolle ei lisäkustannuksia / kuitenkin matala kynnyks vireillepanoon säilytettävä)

Pikkuviilaista

Mittauslautakunnan kokoonpano

- tulisiko lisätä laintuntemus vakiokokoonpanoon (ei kuitenkaan pj.)
- pitääkö välttää Metlan värisuoran syntymistä (kehittäjä - asiantuntija - mittaaaja - lautakunta)

Puutavarannittauksen neuvottelukunnan kokoonpano ja tehtävät

- energiapuun mittauksen edustus PMNK:ssa / mahd. jaosto
- kuinka konkreettisia lain täytäntöön liittyviä tehtäviä voidaan antaa

Kaikkien pykälien muotoilun loogisuus ja yhteensopivuus

- terminologian yhteensovittaminen mittauslaitelain kanssa
- muotoilujen löytäminen vaatii yllättävän paljon keskustelua

JATKOVALMISTELU

Luonnoksen kehittäminen

- konsensusvaiheen viimeiset kierrokset menossa
- siirtyminen puheenjohtajan esityksen käsittelyyn

Kuulemisten toteutus

- luonnos kommentoille n. 15.3.2012
- seminaari 3.4.2012 (sovittu alustavasti)

Asetusten muotoilu

- Asiantuntijaryhmä edennyt hyvin, mutta yhteenliittymä lain kanssa tarkennettava

1 §

Lain tarkoitus

Tämän lain tarkoituksena on turvata jalostamattoman puutavaran mittauksessa käytettävien menetelmien, laitteiden toiminnan ja mittaustulosten luotettavuus.

2 §

Lain soveltamisala (1. versio)

Tätä lakia sovelletaan jalostamattoman puutavaran määrän mittaukseen.

Lakia sovelletaan myös hakkeen mittaamiseen, jos sen tuottamiseen käytettyä puutavaraa ei ole aikaisemmin mitattu tämän lain mukaan sekä puutavaran laadun määrittämiseen silloin, kun laatua käytetään arvoltaan erilaisten ositteiden jakoperusteena.

Lakia ei sovelleta seuraavissa tapauksissa:

- Mittausosapuolet voivat ensivaiheen mittauksen jälkeän sopia, ettei lakia sovelleta luovutuksen kohteena olevan puutavaran mittaukseen.
- Urakointisopimuksen osapuolet voivat laajamittaisten terminaali- tai muiden urakointitoimintojen urakkamaksujen perusteiden osalta sopia, ettei lakia sovelleta sopimuksen kohteena olevan puutavaran mittaukseen.
- Suuryritykset voivat yrityksen sisäisessä tai tällaisten yritysten välisessä puukaupassa sopia, ettei lakia sovelleta luovutuksen kohteena olevan puutavaran mittaukseen.
- Maahan tuotavan puutavaran mittaukseen.
- Maasta vietävän puutavaran mittaukseen silloin, kun mittaustulos tuotetaan Suomen ulkopuolella.

2 §

Lain soveltamisala (2. Versio)

Tätä lakia sovelletaan jalostamattoman puutavaran määrän mittaukseen.

Tässä laissa jalostamattomalla puutavaralla tarkoitetaan kaikkia puukaupan kohteena olevia puun osia; runkopuuta, kuorta, kantopuuta, juuria ja oksia, sekä yli 10 irtokuutiometrin suuruisia hake-, puru- ja kuorierää.

Lakia sovelletaan puutavaran laadun määrittämiseen silloin, kun laatua käytetään arvoltaan erilaisten ositteiden jakoperusteena.

Lakia ei sovelleta seuraavissa tapauksissa:

- Yrityksen sisäisessä puukaupassa.
- Maahan tuotavan puutavaran mittaukseen.
- Maasta vietävän puutavaran mittaukseen silloin, kun mittausulos tuotetaan Suomen ulkopuolella.

2 §

Lain soveltamisala (3. Versio)

Tätä lakia sovelletaan jalostamattoman puutavaran ensivaiheen määrän mittaukseen.

Lakia sovelletaan myös mittaustulokseen, jota käytetään jakoperusteena ja hakkeen mittaamiseen, jos sen tuottamiseen käytettyä puutavaraa ei ole aikaisemmin mitattu tämän lain mukaan sekä puutavaran laadun määrittämiseen silloin, kun laatua käytetään arvoltaan erilaisten ositteiden jakoperusteena.

Lakia ei sovelleta seuraavissa tapauksissa:

- Mittausosapuolet voivat ensivaiheen mittauksen jälkeen sopia, ettei lakia sovelleta luovutuksen kohteena olevan puutavaran mittaukseen.
- Urakointisopimuksen osapuolet voivat laajamittaisten terminaali- tai muiden urakointitoimintojen urakkamaksujen perusteiden osalta sopia, ettei lakia sovelleta sopimuksen kohteena olevan puutavaran mittaukseen.
- Suuryritykset voivat yrityksen sisäisessä tai tällaisten yritysten välisessä puukaupassa sopia, ettei lakia sovelleta luovutuksen kohteena olevan puutavaran mittaukseen.
- Maahan tuotavan puutavaran mittaukseen.
- Maasta vietävän puutavaran mittaukseen silloin, kun mittaustulos tuotetaan sovittun mukaisesti Suomen ulkopuolella.
- Energiasisällön ja lämpöarvon määrittämisessä

